Educació popular i creativitat social

Jim Crowther. Universitat d'Edimburg, Escòcia, Regne Unit

Emilio Lucio-Villegas. Universitat de Sevilla. Espanya

Vivim temps turbulents. Des de fa alguns anys estem siguent testimoni de les més cruels i significatius retalls a l'Estat de Benestar que estan afectant al 90% de la població d'Europa. Són cruels perquè es dirigeixen als sectors més fràgils de la població: persones majors, persones amb discapacitat, els nous pobres que estan perdent les seues cases, el seu treball, la vida que vivien. Mentre hi ha austeritat per als pobres i vulnerables, el diner està disponible per als bancs i les grans companyies que es troben darrere de l'actual crisi financera. En canvi, les persones són abandonades a la seua sort.

Però aquests temps obscurs són també temps d'esperança, de creativitat, d'organització social i popular: veïns resistint desnonaments, persones abraçant la salut i defenent hospitals per a tots, ciutadans lluitant per l'educació com a bé públic. Resumint, estem veient com les gents construeixen noves formes de resistència. I aquesta resistència demostra creativitat i solidaritat.

Es creen noves formes de compassió basades en la comprensió de les vides dels altres, les persones estan aprenent sobre els problemes i les esperances dels seus veïns. A aquest escenari de crisi alguna cosa està emergint des de les aspiracions, desigs i esperances de les persones: els somnis de que altres formes d'organització popular als diferents nivells de la societat són possibles. A aquest número de *Rizoma Freireano* tractem de reflexionar sobre el paper de l'educació popular que té la responsabilitat de crear esperança i formes innovadores de resistència.

Jim Crowther presenta el paper i les activitats de la *International Popular Education Network* com a xarxa original que reuneix professors/as d'universitat, activistes comunitaris, membres de moviments socials i altres persones singulars interessades en construir nous camins per a examinar i estimular el paper de l'educació per a ajudar en la realització dels desitjos i somnis de les gents comuns; una educació autèntica que busca informar i aprendre des de l'acció per a canviar la vida quotidiana de persones explotades i oprimides. Freire va anomenar-lo *concientização*. Com Freire va senyalar, emergeix des de una praxis alliberadora – una dinàmica creativa entre idees i acció- on ensenyança, aprenentatge, accions

 Licencia Creative Commons Reconocimiento-No comercial-Compartir igual

transformadores i una irrefrenable esperança està present i en desenvolupament.

Brid Connolly articula la relació entre educació popular i comunitat i insisteix al paper de la creativitat al canvi social. L'exemplifica en metodologies com el *Teatre de l'Oprimit*. És important que les gents aprenguen ferramentes per a expressar la seua creativitat i compartir-la amb altres. El teatre és una experiència poderosa per a fer això.

Deborah Durnan i els seus col·legues presenten unes pràctiques educatives que mostren com l'educació popular pot ser un recurs realment útil per a les persones que viuen als marges de la societat. Pot ajudar a les gents a edificar la seua autoestima, la creença en els seus propis recursos i una diferent aproximació per a resoldre conflictes.

Finalment, Vernon Galloway es centra en la formació dels educadors populars. És molt important comprometre's a la gent per a treballar juntament amb altres en camins democràtics i participatius. Però Vernon també suggereix la nostra necessitat d'una nova tasca: crear espais per a una educació alliberadora a institucions -com les universitats – que no tendeixen a aquest enfocament. Tenim que promoure la creativitat i l'educació popular dins dels murs dels establiments escolars de la mateixa forma que fora d'ells. És per això que l'educació popular és política i educativa al mateix temps que necessària i urgent en aquests temps de post-benestar que vivim ara.

 Licencia Creative Commons Reconocimiento-No comercial-Compartir igual